

1. Příloha č.1

Jan Lutonský – reportér České televize

Popište, jak probíhá organizace rozhovorů přímo na stadionu z pohledu vaší práce?

Vždy den před zápasem obvykle komunikuji s tiskovým mluvčím daného klubu. Upozorňuji ho, že budeme chtít jako Česká televize dělat předepsané rozhovory. V den zápasu příprava míst na stadionu, zkouška technického zázemí a následné vstupy. Obvykle mám předzápasový vstup, poločasový rozhovor a pozápasový rozhovor.

Už jste naznačil případnou komunikaci s kluby ohledně mediálních aktivit. Mají kluby daná pravidla, nebo setolišiod každého klubu?

Dopad ligové asociace nemá vliv na pravidla. Záleží spíš na vztazích tiskového mluvčího a reportéra. Jelikož jsme v tomto spojení často i z důvodů tvorby dalších obsahů pro televizní vysílání, tak jednáme i mimo dané zápasy.

Jaká pravidla máte jakožto zástupce médií daná od ligové asociace případně klubu, který pořádá dané utkání?

Záleží na tom, zda jste hlavní vysílatel. Z pohledu regulí je benevolentní vymezení prostoru pro rozhovory. Pro televizní vysílání existuje tzv. bodový scénář, který určuje, jak přibližně dlouhé by měly být rozhovory. Striktně daný čas však nedodržujeme.

Jak se tedy mění vaše pozice, pokud nejste hlavní vysílatel?

Pokud nejste hlavní vysílatel, tak záleží dost na daném klubu a také, jestli tým vyhraje či prohraje. Důležitou roli hrají osobní vztahy s tiskovým mluvčím. Pokud nejste hlavní vysílatel, jste jedním ze zástupců médií, kteří čekají na respondenta, a tak je pravděpodobné, že tiskový mluvčí klubu jednoduše přivede dva vybrané hráče podle svého či klubového uvážení.

Jak probíhá výběr respondenta?

Během prvního poločasu konzultuji s tiskovým mluvčím, nebo zástupcem agentury, která vlastní televizní práva, s kým by měl být poločasový rozhovor. Poločasový rozhovor by měl s někým, kdo vynikl v první půli. Reportér a moderátor se shodnou a reportér by měl mít poslední slovo s výběrem respondenta. Chvilí před koncem prvního poločasu se dohodnu s tiskovým mluvčím nebo zástupcem agentury. Pokud nastane překvapivý situace před koncem poločasu, která by měla zaznít v rozhovoru, tak se rychle měníme respondenta. Reportér televize, která vysílá, má mít poslední slovo.

Stalo se Vám někdy, že jste musel respondent a prorozhovor shánět sám? Jak to ve všem případě komplikuje vykonání práce?

Z nejvyšší soutěži se mi to občas stává především u některých moravských klubů, kdy tiskový mluvčí není přítomen u hrací plochy. V takovém případě si sháním hráče sám. Ten vás může odmítnout, zároveň režisér přenosu udílí pokyny a tlačí na program.

Jak se připravujete na konkrétně tento rozhovor před daným zápasem?

Podle mého názoru se nelze připravovat konkrétně. Spíš záleží poté v praxi na stylu pokládání otázek, jestli sklouznete do obecných klišé, či dokážete pozměnit projev a upozornit například na nějakou statistickou zajímavost, souvislosti, a tak dále. Důležité je také se při rozhovorech nebát hráčů a jednoduše se ho ptát, co chcete. Dá se očekávat, že proběhne konfrontace názorů, ale toho si je hráč vědomý.

Proč si myslíte, že tyto klišé vznikají?

Kvůli jednoduchosti odvětví. Přeci jen sport je nenáročný v tomto ohledu. Také z důvodu omezeného množství času, kdy nesmíte pokládat dlouhé a složité otázky.

I když se snažíte obměnit svůj projev, tak sportovní slang a mluva má také omezené množství výrazů a slovních spojení, jak danou situaci vyjádřit.

Sportovec je ovlivněn emocemi a často subjektivními pocity. Jak k němu přistupovat, abyste od něj získal potřebné informace?

Záleží na lidském faktoru a vnímání sportovce. Jednoznačně se nesnažím rýpat do hráčů. Reaguji mírně, ale to neznamená, že se následně nezeptám určitý dotaz. Konfrontace je potřeba.

Přistupujete k rozhovorům s danou klostrou otázek?

V hlavě mám určitě daná témata, které by měly zaznít. S hráčem bych měl probrat danou situaci, ale není nutné probrat s každým všechno. Vezmu si hráče na jedno téma a trenéra například na další téma. Důležité je nevymýšlet víc dotazů.

Co je od vás požadováno, abyste splnil svou práci, co setýká rozhovor u hrací ploše?

Čistě v tom přenosu záleží na přítomnosti televizního studia a jejich požadavků. Pokud jsem na zápase sám, je to obtížnější. Jinak ale nemám žádné regule od zaměstnavatele, co by nemělo v obsahu rozhovorů zaznít.

Co pro vás představuje poločasový a pozápasový rozhovor u největší úskalí?

Největší úskalí nastává asi ve chvíli, kdy nefunguje technika a musím improvizovat.

Máte od zaměstnavatele daný předpokládaný čas rozhovoru?

Ano, ten je ovlivněn následným programem, tudíž mám omezený čas pro rozhovory. Na rozdíl od O2 TV vysílá Česká televize i další sportovní události, a tak není tolik prostoru třeba na pozápasové rozhovory.

Jak nahlížíte na bezprostřední rozhovor u hrací ploše?

Poločasové rozhovory jsou mnohdy zbytečné, protože se často stává (navíc v české nejvyšší soutěži), že hledáte témata na sílu, a hráči jsou v emocích a soustředí se plně na svůj výkon, které samozřejmě ještě není u konce.

Bezprostřední dojmy po zápase jsou užitečné a obohacují přímý přenos.

Dokáží přesto podat divákovi podstatné informace?

Myslím, že dost záleží na daném hráči a jeho schopnosti komunikace. Často se stává, že ještě před tím, než dojde k rozhovoru, tak mu tiskový mluvčí může sdělit, jaké dotazy ho přibližně čekají a ve své podstatě ho na rozhovor připraví. Pokud do toho rozhovoru vstupuje bez těchto informací, mohou vzniknout zajímavé odpovědi.

Co byste upravitel těchto rozhovorech?

Já bych chtěl například vzít hráče z obou týmů najednou, aby konfrontovali své dojmy. Pokud by bylo o čem, mluvil bych jednoznačně s hráčem déle a řekl bych režisérovi, ať mi nechá prostor.

2. Příloha č.2

Rozhovor s reportérem České televize Davidem Kalousem

Zasahuje změna vysílacích práv pro českou nejvyšší fotbalovou soutěž do obsahu daného zápasového přenosu či dramaturgie vysílacího programu?

Vůbec ne. Dramaturgii nebo obsah to neovlivňuje. Obsah tvoří dramaturg daného přenosu a je na něm, co se v pre-gamu objeví. De facto moderátor studia po domluvě s reportérem. Vše ovlivňuje časový prostor. Protože studia nemají kvůli dalšímu našlapanému programu pravidelný stejný čas.

Co je pro reportéra a redakci ČT důležité, aby zaznělo z úst respondenta v poločase a následně po zápase?

Nejlépe konkrétní postřehy k jednotlivým herním situacím, které měly vliv na zápas. Různé statistické zajímavosti a vyjádření k nim. Pak nějaké krátké hodnocení a taky podle vývoje soutěže i pohled na vývoj a predikci dalších zápasů. Většina rozhovorů se používá ve zpravodajství. Dohráno, Dohráno plus, Branky, body, vteřiny, zprávy atd.

Máte na základě probíraných témat připravené určité typy dotazů, které jsou automatizované a onichž spolehlivě můžete očekávat obsahově vhodnou odpověď?

Já osobně ne. Otázky si připravuji na základě nějakého vývoje utkání a také vzhledem k respondentovi. První otázka by neměla být hned „útočná“, protože jsou i trenéři ješitní a arogantní. A pak už by neodpověděli na nic. A pak jsou i otázky, kdy chci slyšet konkrétní odpověď. Typu: Ano podělal jsme to..., nebo ano, byl to nejdůležitější a nejhezčí gól mé kariéry.

Podle jakých faktorů si vybíráte respondenta rozhovoru a existuje v České televizi pevně dané schéma (tj. například poločase zástupci obou mužstev po zápase o trenéři)?

O poločase 1 a 1 z každého týmu. Po zápase 1 a 1 hráč z každého týmu. Pak oba trenéři a pak ještě hráč utkání. Tady jsme nuceni. Kolikrát je pro nás hráč zápasu někdo jiný, než volí fanoušci. To je schéma liga. U zápasů UEFA je schéma trochu jiné. O poločase se živé rozhovory nedělají. Maximálně asistent trenéra. Po zápase jeden hráč super flash a pak ostatní 10 minut po ukončení mezinárodního vysílání. Respondenty si vybíráme po dohodě s moderátorem. Tiskovými mluvčí a při mezinárodních zápasech i se zástupci UEFA. Kolikrát vybraný hráč nemůže z různých důvodů. Je buď na dopingové kontrole, zranil se, byl opakovaně v médiích či nechce mluvit. Takže nakonec reportér i někdy jen čeká, koho mu přivedou.

Coprováspředs táváje v poločasovýchapozápasovýchrozhovorechnejvětšíúskalí?

Největší úskalí je vše zvládnout technicky. Většinou jsem odkázaný jen sám na sebe. Do poslední vteřiny nevím, jestli hráč přijde. A jestli to bude opravdu on. Tiskoví mluvčí mnohdy nefungují. A spojka ze STESu, která to tam organizuje, to nemůže vždy stihnout. Poločasy jsou lepší. Závěr je těžká bojovka. Kolikrát jsem si pro hráče šel i sám. Kolikrát neslyším vysílání atd. To znamená, že pak to je opravdu bezprostřední rozhovor, udýchaný a i nepřipravený.

Co děláte v situacích, ve kterých se nemůžete spolehnout na své postřehy (například pokudjstenevidělzblízkakritickousituaci)?

Většinou reportér nemá k dispozici monitor. A pokud to sleduje mezi lavičkami i často nevidí přes celé hřiště pořádně situaci. Monitory nechce LFA (ligová fotbalová asociace), Prý se tam chodí dívat trenéři a budí to emoce. Navíc reportér hlídá střídání, zranění a všechno kolem. Takže na samotný zápas nemá úplně velký prostor. A tak se zpětně podívám na mobil, poslouchám, co říkají komentátoři. Zeptám se do režie, například kdo přihrál, upadl a tak. Nebo si pomůžu online komentářem na webu

Co si myslíte, že potřebuje reportér k úspěšnému zvládnutí tohoto typu rozhovoru? (Vlastnosti, znalosti,...)

Pohotovost, rychlý postřeh, znalost výřечnosti respondenta, organizační schopnosti. Protože rozhovoru samotnému předchází i komunikace s tiskovými mluvčími na téma a na co se ho budete ptát, jak dlouho to bude trvat atd.

Jak se připravujete na bezprostřední rozhovory tohoto typu?

Na takového rozhovory se nelze jen tak připravit. Pomůže vám neustálá praxe. Jednoduše si to natrénovat.

Jaké jsou podle vás důvody toho, že je hráč pro širokou veřejnost častoterčemposměchu svých nepřesných vyjádření?

Myslím, že hráči vidí zápas v emocích a subjektivně ze svého pohledu. Nejlepší by bylo, dělat ty rozhovory s nějakým časovým odstupem. Ale v programu na to není čas. V Německu, Anglii, Polsku je jiný divák. Tam hltají i studia a rozbory. U nás se lidi dívají na fotbal jen do skončení zápasu. Poté sledovanost přenosu padá. A to se týká všech televizí.

Takže třeba 20 minut po zápasu by hráč říkal něco jiného, měl to srovnané. Proto se liší vyjádření hráče hned po zápase živě a pak v mix zóně ostatním novinářům.

3. Příloha č.3

Rozhovor s reportérem O2 TV Davidem Sobiškem

Připravujete se na poločasové a po zápasové rozhovory?

Připravuji se na každý zápas zvlášť. Čtu si klubové weby, internetová periodika, občas ČTK, protože nikdy nevíš, kdy se objeví informace, která ti pomůže. Dívám se také na předchozí zápasy týmů, jejichž utkání budeme vysílat. S ním jsou spojené statistiky, jakou mají formu, vítěznou sérii, a tak dále. Probíráme také užitečné informace s kolegy a má poslední část přípravy je na stadionu, kde se snažím být dvě hodiny před výkopem a zjišťovat zajímavosti u hráčů.

Přijetí otázek na papír, nebo si je promýšlíš te jen v hlavě?

Jak kdy, závisí na zápasu. Ten může být po 25 minutách víceméně rozhodnutý a já už vím, jak bude vypadat poločasový rozhovor a na co se budu ptát. Zaznamenávám si důležité momenty utkání, zajímavé šance, od kterých se můžu odrazet při svých otázkách. Zápisky se také hodí, když je v zápase příliš atraktivních momentů, a tak je pak velmi složité si všechny pamatovat. Když mám zápisky, vím, že se k nim můžu vždy vrátit. Při rozhovoru se však stává, že musím i improvizovat, protože respondent nemusí odpovědět tak, jak jsem si představoval.

Jaký typ otázek v rozhovorech volíte?

Záleží na průběhu a výsledku zápasu. Nejdůležitější je pro mě první, otvírací otázka. Měla by upoutat diváka, aby nepřepnul a přesvědčil jsem ho, aby rozhovor sledoval do konce. Mám určitá pravidla, kterých se držím, ale zaručené otázky nemám. Snažím se jen vyvarovat konfrontacím, protože ty v našem prostředí vedou k nevoli respondentů. Bohužel si také někteří trenéři a sportovci nechtějí přiznat chybu, lidé ji však vidí.

Na druhou stranu se snažím rozhovory oživit netradičními dotazy, které nejvíce respondentu uvolní, a nastaví tak příjemnou atmosféru.

Můžeš stát, že sportovec není komunikačně zdatný, co děláš v takové situaci?

Mnohdy jsem upozorněn na to, že sportovec není komunikačně zdatný. Velmi účinné je s takovým hráčem absolvovat takový rychlokurz před samotným rozhovorem, kdy se s ním snažím prohodit pár slov na odlehčení, udělat si srandu, respondent se zasměje a zjišťují, že to nebude tak nepříjemné. Pokud však respondent odpovídá stroze, musím improvizovat, ale když vidím, že je naštvaný a znechucený, zbytečně ho u rozhovoru nedržím, protože to neprospívá ani jedné straně. Na těchto rozhovorech se však často ukáže, jak kvalitní reportér.

Ovlivňuje výběr tvých otázek, že jsou hráči nuceni odpovídat pod tlakem zaměstnavatele?

Několikrát se stalo, že mi tiskový mluvčí řekl, abych se neptal na něco konkrétního, a tak jsem formuloval otázku jinak, nebo se nezeptal vůbec. V zahraničí je to mnohem uvolněnější. Rozumím, že kluboví představitelé občas chtějí hráči pomoci. Když už ke mně na rozhovor jdou, vím, že jsou od nich poučení a poté také odpovídají ve frázích a neurčitě. Občas je to nutné i z toho důvodu, že divák chce, aby ty informace zazněly, a také materiály potřebujeme v redakci k dalším pořadům.

Měníte svůj styl otázek na základě toho, kdo je tvým respondentem?

Jednoznačně. Podle zkušeností dokážu již určit, jak se kdo dokáže chovat. Někteří respondenti jsou otevření, objektivní a slušní. Na druhou stranu jsou tací, kteří kličkují a vyhýbají se odpovědi. Proto u těchto respondentů volím jiná slova, musím být mírnější a decentní. Stejně tak je to i u hráčů. Podle povahy a emocí volím otázky.

Jste redakčně korigován, popřípadě omezován, jaká volit témata rozhovoru?

Všechny otázky si připravuji sám a nikdo mě z redakce neomezuje. Pokud mě někdo koriguje, je to jen tip na případný dotaz. Když už, tak jsou to tvůrci našich dalších pořadů a magazínů, kteří potřebují k produkci pořadů. Vědí, že dané téma chtějí zahrnout, tak mi dají vědět a já se můžu hráče na to zeptat.

Jaká kritéria určují výběr respondenta?

V první řadě podle významnosti hráčova výkonu. Pokud se mu daří, vstřelí gól, nebo je hlavní postavou vítězství, tak je naprosto logické, že bude mým respondentem. Pokud se stane, že je to utkání nevýrazné, matné a postrádá zajímavé momenty, vybírám si často právě na základě řečnických schopností sportovců.

4. Příloha č.4

Vladimír Grebennikov – reportér televize O2 TV

Popište, jak probíhá organizace rozhovorů přímo na stadionu z pohledu vaší práce?

Máme dané čtyři rozhovory, které musí podle stanovení zaznít. Je to jeden poločasový rozhovor, dva pozápasové rozhovory s trenéry obou mužstev a hráč zápasu. K ruce mám za naší televizi „floora manažera“, který řeší střídání hráčů, předává informace do přenosového vozu režisérovi. Pomáhá i při odchyťování hráčů pro rozhovor společně s tiskovým mluvčím klubu.

Probíhá výběr respondentů vždy před tiskovým mluvčím?

Co se týká předních českých klubů jako Sparty, Slavie či Plzně, tak vždy. V některých dalších klubech má tiskový mluvčí na starost další organizační věci, a tak nám jen potvrzuje, abychom si s floor manažerem vybrali, koho chceme. V některých případech mi pomáhá i člověk z LFA, který má na starost i reklamní plochu. Nestíhal bych sám shánět hráče po trávníku, protože musím být připravený u tabule ke vstupu do přímého přenosu. Reportér dává požadavek a poté je to buď tiskový mluvčí, nebo tito příslušní lidé, kteří se postarají o to, abych toho hráče dostal.

Určují pravidla sociace pravidla mediálních aktivit na stadionu?

Je to dané smlouvou LFA s televizní společností. Dokument, který posíláme během týdne s požadavky k utkání jde ke klubu a také LFA. Hlavním pravidlem pro LFA je ale, aby rozhovor proběhl před reklamní tabulí. Tuto záležitost si hlídá příslušný zaměstnanec LFA.

Jak jako nováček vnímá te pozici kamery při těchto rozhovorech?

Pro mě je nejsložitější samostatný vstup do přímého přenosu. Když se bavíš s hráčem, vnímám kameru spíš jako kulisu. Zvláštní pocit pro mě nastává na stadionech, kdy jsou diváci na tribuně velmi blízko tobě a upřeně na tebe koukají. Časem se ale od toho dokážeš oprostit.

Co dalšího pro vás představuje v poločasových a pozápasových rozhovorech největší úskalí?

Velmi nepříjemná je ozvěna ve sluchátkách, kdy slyším sám sebe se zpožděním. Dalším úskalím jsou technické problémy, kdy ti vypadává spojení nebo nefunguje vůbec. Poté jsou stadiony, kde třeba hlasatel vyvolává jména hráčů či různé pokyny a já pak nedostatečně slyším. Takže největší úskalí jsou pro mě ta, která neovlivním. Přeci jen je to přímý přenos a může se stát cokoliv, na co se nelze připravit.

Vše ostatní se dá ovlivnit a záleží na komunikaci zúčastněných. Například Guelor Kanga ze Sparty neposkytuje rozhovory v angličtině, což mi sdělí tiskový mluvčí, takže se nestane, že by mi přišel k rozhovoru a já přirozeně na něj začal mluvit anglicky.

Dostáváte od moderátorapřenosupokyny, cobymělozaznítv rozhovoru?

Občas se to stává s ohledem na obsah televizního studia, ve kterém se o daném tématu chtějí bavit s přítomnými experty, nebo také s ohledem na jiné televizní formáty, které připravujeme.

Jaksireportérdokážehlídatpředemstanovenýorientačníčasrozhovorů?

Dost se orientuji podle počtu otázek, ale také mi i režisér do sluchátka řekne, že už přetahují. Čas rozhovoru může ovlivnit i ligový program, kdy jako hlavní vysílatel přecházíme z jednoho zápasu do druhého, které jsou od sebe v krátkém sledu, a tak dostanu pokyn z režie, že by ten rozhovor měl být třeba jen o dvou otázkách.

Coděláte,kdyžmátepřipravenátémataasměrrozhovoru,ahráččítrenévámjenaruší?

A samozřejmě že musím improvizovat. Zkušenostmi a praxí se však naučíš tyto situace zvládat lépe. Tento typ rozhovorů je velmi o vzájemné komunikaci a interakci. U některých osob předpokládám, jak by mohli k rozhovoru přistupovat, a tak si pro jistotu připravím i záložní témata. Jednou z největších deviz práce reportéra je schopnost improvizovat a reagovat na nepředvídané situace.

Jeprioritouobsahadodrženýčasiv případě,žerespondentkomunikujevelmistroze?

Záleží na citu ale také na zkušenostech a odvaze reportéra, zda jít s respondentem do kontroverzní debaty a snažit se ho přimět k rozsáhlejším odpovědím. Snažím se ale také vnímat hráčovu pozici, když vím, že ho například čeká rozhovor po smolné porážce, a proto nechci být jízlivý.

Tyto rozhovory jsou především o praxi. Ze začátku se ptáš jednoduché, krátké dotazy. Postupem času se učíš, pozoruješ různé typy vedení rozhovorů, až si věříš víc a můžeš se pustit i do složitějších dotazů.

Měljstez pozicereportéravůčihráčůmrespektiz tohopohledu,žejetovesvépodstatě slavná osobnost?

Když se k té práci dostaneš, je to splnění snu a určitého cíle v tvém osobním životě. V mých začátcích jsem však dělal především rozhovory mimo přímé přenosy, kde se mi podařilo tento respekt odbourat a přistupovat k hráčům s maximální profesionalitou.

Jaknahlížítenapoločasovýrozhovor,kterýjespecifickýv českémprostředí?

Přístup hráčů je k tomuto rozhovoru je odlišný oproti pozápasovému. Hráči si především chtějí splnit povinnost a mít tento rozhovor co nejrychleji za sebou. Tiskový mluvčí ti navíc často sděluje, že si nepřeje některé hráče, aby šli k rozhovoru. I emoce jsou odlišné v poločasu a po jeho skončení, kdy může hráč situace vnímat subjektivně a odlišně. Televizní společnost tento typ rozhovoru praktikuje, ale je to povinná nutnost.

Coříkátenabezprostřednírozhovorynahracíploše?

Má to dvě roviny. Hráč k rozhovorům přichází po náročném fyzickém výkonu, ovlivněn emocemi. Pravděpodobně by si přál, aby tento rozhovor byl co nejkratší. Dost často je zklamán z porážky. Myslím si ale, že právě emoce jsou na těchto rozhovorech atraktivní a nenahraditelné. Je to specifický rozhovor i prostředím, atmosférou.

Myslíte si, že dokáží být hráči autentičtí a přirození?

Pokud se na to podívám z pohledu diváka, tak se mi zdá, že pokud hráč řekne opravdu to, co si myslí, tak to vyvolá v médiích kontroverzi, která se může otočit proti němu i celému klubu. Tudíž se spíš hlídají a když řeknou zaběhlou odpověď, která zní jako klišé, tak je to to nejlepší pro ně i pro klub. Starší hráči si samozřejmě můžou dovolit víc.

Pro hráče je důležité, aby komunikovali s médii na úrovni, protože je to součástí sebe prezentace a jejich vizitky, jakožto známé osobnosti. V zahraničí jsou si vědomi, že je to součástí jejich práce. V klubu navíc dávají několik rozhovorů týdně, takže jsou na to zvyklí.

Připadá mi, že si hráči občas myslí, že to jsou média proti nim. Přitom média chtějí slyšet jeho názor.

5. Příloha č.5

Ondřej Kasík – tiskový mluvčí AC Sparta Praha

Jaké jsou podmínky práce médií na fotbalovém stadionu?

Zástupci médií televize, která vysílá přímý přenos, dostávají speciální akreditace na jednotlivé zápasy. Žádný jiný zástupce médií se nedostane do prostoru mezi střídačkami na hrací plochu.

Jaké regulace dostává klub české nejvyšší soutěže z hlediska médií od ligové asociace?

Regulemi ligové asociace je dáno, že se v prostorách mezi střídačkami může pohybovat jediný reportér. Pokud to porovnáme například s mezinárodní fotbalovou asociací UEFA, tak je zajímavější především dvě věci. Jsou to tisková konference a poskytnutí potřebného množství rozhovorů.

Jak se to s mix zónou, jelikož v českém ligovém prostředí je to spíše o rozhovorech na hrací ploše?

Mix zóna je samozřejmě podle regulí UEFA mezi kabinou a východem ze stadionu. Hráči, kteří se zapojili do utkání, mají potřebu projít mix zónou. UEFA ale neřeší čas v mix zóně, zatímco u nás v českých médiích jsou hráči v mix zóně 10-15 minut.

Hlavní apel UEFA je na televizi, která si zaplatila za sledování utkání. Ta má přednostní právo na rozhovory a další náležitosti.

Určují ligová asociace také vymezený prostor pro rozhovory?

Ligová asociace vymezený prostor striktně neurčuje. Je zvyklostí mít reklamní plochu mezi střídačkami. Zajímavé je, že UEFA také rozlišuje „flash“ rozhovory v mix zóně a „super-flash“ rozhovory, které se odehrávají přímo na hrací ploše. Nicméně na hrací ploše nevzniká v mezinárodním duelem tolik rozhovorů jako u nás.

Jak probíhá první kontakt klubu s médii?

Klub a média si většinou den či dva před utkáním vyměňují dokument, ve kterém jsou popsány všechny požadavky a náležitosti k danému utkání. Médii nabídneme přesný harmonogram dění před zahájením zápasu, aby se televize mohla připravit, zvláště pokud pořádné určité ceremoniály zápasem. V harmonogramu je i například čas zahájení kropení trávníku před zápasem, a tak dále. Tento dokument sdělíme následně jak se soupeřem, tak i s rozhodčími.

Jsou v tomto harmonogramu také stanovené určité podmínky, nebo je to čistě na klubu, jaké podmínky si určí?

Média především sdělují, kolik chtějí dělat rozhovorů a v jakém čase na základě předzápasového televizního programu.

Ským nejvíce komunikujete z hlediska organizace rozhovorů?

Nejvíce s reportérem, který je následně na místě. Poté také s tzv. „floor“ manažerem, což je produkční zajišťující televizní aktivity média při daném utkání. Pro nás je důležité, aby režisér dané televizní stanice znal harmonogram a na základě toho mohla televizní stanice například určovat, kolik inzertního času může věnovat ve svém vysílání.

Jak probíhá žádost o rozhovor ze strany reportéra? Zapojujete se a jste zprostředkovatelem tohoto kontaktu, nebo je to často jen reportérovi?

Žádný rozhovor nejde jiným prostřednictvím než mou osobu tiskového mluvčího.

Co se týče výběru respondentů a prorozhovor. Zasahujete do této žádosti?

Stává se to nepravdělně. Mluvím s reportérem během utkání a po vzájemný diskuzi se snažíme dojít ke jménu, které bude akceptovatelné pro obě strany.

Sparta si například nepřeje rozptýlení brankářů o poločase. Dále dáváme pozor i na mladé hráče. Jedním z věrných příkladů je Adam Hložek. Po jeho vstupu do prvního týmu jsme očekávali, že přijde zájem médií. Po zápase nebyl problém, ale jak jsem řekl, nechceme hráče zatěžovat především v poločase.

Zastupujete stanoviště klubu. Předáváte zastupcům médií informace o tomto, aby nemělo zaznít. Stává se, že některého z hráčů nepustíte k rozhovoru? Nebo on sám odmítne.

Opět potvrzují, že pro nás je zásadní rozdíl mezi poločasem a po skončení utkání. V poločase žádáme o minimum otázek a dbáme na to, abychom nevyrušili hráčovu koncentraci. Když si všimnete, tak poločasové rozhovory jsou samy o sobě výjimečné v českém prostředí. V dalších evropských soutěžích se totiž příliš nepraktikují. Jinak ale žádné další restrikce však nejsou.

Pozorujete rozhovory po zápase, zdavše probíhá dle smluvených podmínek?

Nestojím přímo vedle zúčastněných stran a nekontroluji je. Snažím se jen hráči podat velmi krátkou přípravu na rozhovor. Nastínit mu možné otázky a proč si média vybrala právě jeho.

Tato práce rozebírá i komercializaci sportovců ohledně toho, jak vystupují ve vztahu s médii. Probíhá v klubu nauka o profesionalizaci komunikace?

Snažíme se připravovat hráče na otázky na jednotlivé otázky. Dávat jim zpětnou vazbu, co například příště říct lépe a celkově jak reagovat. Bezprostřední rozhovory jsou pro sportovce královskou disciplínou, jelikož jsou pro něj velmi emočně náročné. Klub tedy podává hráčům informace, aby zvládali rozhovory správně.

Jak na tuto „výchovu“ nahlíží klub? Chrání své zájmy z pozice zaměstnavatele, nebo to jde rukou v ruce s učováním jakési personální značky tohoto sportovce?

Samozřejmě obojí. Hráči jsou však postupem času mnohem zkušenější a komunikují s médii podle svého nejlepšího mínění.

Jakožto klub s velkým dosahem, předpokládáte, že média chtějí získat zajímavé informace. Můžete to pak odrážet v projevu hráče a jeho odpovědích?

Když se rozhovor zabývá něčím jiným než zápasem, může dojít k úhybným odpovědím. Pokud se rozhovor zabývá otázkami k zápasu, situacím z něj, tak si myslím, že nevznikají situace, které by pak byly kontroverzní a nepřirozené.

6. Příloha č.6

Michal Býček – tiskový mluvčí SK Slavia Praha

Jaké jsou podmínky práce médií na fotbalovém stadionu, jelikož pravidla ligové asociace jsou dost stručně popsány?

Pravidla pro bezprostřední rozhovory na hrací ploše přesněji určená nejsou. V této chvíli je to především na domluvě klubu s televizemi. Aktuálně se tím LFA (Ligová fotbalová asociace) zabývá, dokonce vznikají i nejnovější manuály. Rozhodčí se na předzápasové poradě ptají, zda je přítomen tiskový mluvčí klubu, protože ne vždy tomu tak je. Pokud chceme jako kluby podávat médiím určitý servis, tak je pozice tiskového mluvčího nesporně důležitá pro tyto aktivity. Pro reportéra je nedůstojné, aby chodil po hrací ploše a sháněl hráče pro rozhovory. Pro UEFA jsou mediální výstupy naprosto klíčový segment, i proto tomu věnují maximální pozornost nejen, co se týče daných pravidel.

Ligová asociace určuje spíše podmínky práce médií v mix zóně. Nicméně bezprostřední rozhovory na hrací ploše do tohoto vymezení nezasahují. Určují si tedy podmínky kluby?

Rozhodnutí je především na klubu a domluvě s médii. Podle zvyklostí se tyto rozhovory dějí na hrací ploše ve venkovním prostředí i důvodu estetičnosti záběrů. Poté jsou výjimky, které se týkají například venkovních zápasů, kde prostředí nemusí být obzvláště po naší výhře přátelské, tak se rozhovor může dít na odlišném místě, kde nehrozí riziko nebezpečí.

Co se týče UEFA, bývají bezprostřední rozhovory i dále od střídaček, ale to je především z toho důvodu, že sem přijíždí televizní stanice z celého světa a ty je potřeba zorganizovat na hrací ploše.

Jak probíhá první kontakt klubu s médii?

Díky tomu, že naše zápasy vysílá pravidelně především televizní stanice O2 TV, tak tam probíhá osvědčená a přátelská komunikace, kdy zástupce médií rozesílá dokument, co televizní společnost požaduje. V den zápasu komunikuji s reportérem a „floor“ manažerem, jak to bude vypadat během i po zápasu.

Určujete médiím další specifické podmínky?

Sdílíme s médii především harmonogram utkání. I v tomto ohledu se zlepšila na základě LFA komunikace klubů s médii.

Liší se komunikace médií ostatní kluby v české nejvyšší soutěži, která je soutak často v přímých televizních přenosech ?

Rozdíl bude především v tom, že přední kluby Slavia, Sparta či Plzeň vysílají televizní stanice velmi často, zatímco ostatní kluby tolik ne. Takže ta komunikační vazba není taková. Dále

například v práci tiskového mluvčího, který nemusí během utkání být přítomen na hrací ploše. Těmto záležitostem se však i ve spolupráci s LFA předchází.

Co se týče pozice tiskového mluvčího. Máte na starost především organizaci a zprostředkování rozhovorů pro reportéra?

I když mám ve Slavii na starost celé marketingové oddělení a těch úkolů mám logicky více, tak stále je organizace rozhovorů v poločase i po zápase pro mě primární záležitostí. Dále na to navazují rozhovory v mix zóně a tiskové konference. Nikdy se nestane, že by rozhovor nešel přes mou osobu tiskového mluvčího. Zářným příkladem je pro nás právě UEFA, kde je pozice tiskového mluvčího nejzásadnější pozicí v komunikaci s klubem. Zajímavostí z nedávné zkušenosti z Ligy mistrů bylo i to, kolik zástupců klubu se pohybuje na hrací ploše, jen aby získali hráče k rozhovoru, zatímco u nás jsem tuto organizační funkci obstarával já.

Jak probíhá komunikace s reportérem, což týče výběru respondentů?

Obecně platí především pro O2 TV, že si vybírá k rozhovoru muže zápasu a trenéra. Výběr respondentů konzultuji s reportérem především během zápasu. Ve výjimečných případech se stává, že média požádají o daného hráče již před utkáním především z důvodů jubileí, zajímavých příběhů, a tak dále.

Stává se, že dostanete z klubu informace o tom, že by neměl jít k rozhovorům z různých důvodů určitý hráč?

Jsem s hráči v denním kontaktu, takže je znám velice dobře. Takže dokážu odhadnout, kdo se necítí jít k rozhovoru za určitých podmínek, a tak se snažím najít vhodného hráče. Nicméně momentálně ve Slavii nejsou hráči, kteří by měli negativní vztah k médiím. Všichni jsou zde velmi profesionální, a zároveň je to součástí jejich smluvních podmínek.

Snažíte se jako klub vyhnout se kontroverzním situacím v rozhovorech?

Důležitá je pozice reportéra. Pokud je to člověk, který dokáže vnímat daný sport i z hráčské perspektivy a dokáže se vcítit do té pozice, tak by kontroverzní situace neměly vznikat. Stane se, že v zápasech vznikají kontroverzní situace. V těchto případech se pak při výběru hráče snažím tomu danému hráči vysvětlit objektivní podstatu kontroverzního momentu (on to mohl ze hřiště vidět jinak, než tomu tak bylo z televizních opakovaných záběrů).

Probíhá v klubu profesionalizace komunikace?

Diskutuji o komunikaci s médii s hráči v osobní rovině. Domlouvám se i s trenérem. Jedním z příkladů byla situace ohledně Jana Matouška, který se po skvělých výkonech v Příbrami a následném přestupu k nám do Slavie stal pro média zajímavým respondentem, tak jsem se dohodl s trenérem, že poskytne médiím úvodní rozhovor a pak mu dáme klid, aby se mohl soustředit především na své výkony, aklimatizaci v klubu a pokoře.

Můžebýtprofesionalizacekomunikacedůvodemztrátyautentičnosti médií?

Snáním se hráčům vštípit, aby mluvili kultivovaně, gramaticky správně. Jednoduše řečeno, aby to mělo hlavu a patu. Zároveň by měli být autentičtí. Pokud je zde ožehavé téma, na které má klub určité stanovisko, tak to hráčům sděluji, ale to se momentálně děje jen ve výjimečných případech.

Dostávátevýtkyzestranyhráčůohledněrozhovorů?

Máme štěstí, že v momentální situaci, kdy se nám především daří, tak nemusíme řešit výrazné problémy. Samozřejmě existují hráči, kteří nemají příliš dobré vztahy s médii. Pokud se v návalu emocí stane, že se hráči nelíbily dotazy, tak mi to sdělí, ale nejsou to prosby v tom smyslu, že by už nechtěli poskytovat rozhovory.

7. Příloha č.7

Tomáš Vaclík – brankář FC Sevilla a české reprezentace

Jak nahlížíš na poločasové a také pozápasové rozhovory na hrací ploše čistě z pohledu sportovce, který jetěsněpo fyzickém výkonu?

Od začátku své kariéry to vnímám jako součást mé práce, kterou je potřeba splnit. Pro média i televizní společnosti je náš pohled zajímavý a atraktivní.

Ovlivňovaly formu tvé výpovědi vítězství a prohry?

Stoprocentně. Vždy se mi dělaly rozhovory lépe, když jsme vyhráli, a naopak když jsme prohráli.

Jaký mají hráči vztah k médiím a celkově těmto povinným mediálním aktivitám? I například v porovnání se zahraničím.

Myslím si, že všichni to berou velmi zodpovědně jako součást povinností, které od klubu dostáváme. Samozřejmě, že někteří hráči chodí rádi před kameru, nedělá jim to potíže, někteří mají radši soukromí. V klubu ale máme například rozpis, kde se sleduje počet rozhovorů a mediálních aktivit tak, aby to bylo vyvážené mezi většinu hráčů.

Měl sis tvůj projev vůči médiím přitěcht rozhovorech během kariéry?

Jednoznačně. Během kariéry jsou hráči zkušenější, vědí, jak mají reagovat. Moc dobře ví, co by neměli říkat, co se hodí či nehodí.

Cotě dokázal rozčítit cosetýče interakcesre portérem?

Nic konkrétního mě v kariéře nerozčítlo. Nejhorší jsou však ty otázky, kde si reportér ve své podstatě sám odpoví a pak čeká od toho hráče nějakou smysluplnou odpověď. Na to však často nejde nijak lépe zareagovat.

Dává klub hráčům zpětnou vazbu k tomu, jak mají působit vůči médiím?

V klubu jsou na to lidé, kteří to mají v popisu práce. Upozorňují nás na různá témata, o kterých by nebylo vhodné hovořit, nebo ta, která by se měla komunikovat interně. Celkově se na to v našem prostředí velmi dbá, protože ty rozhovory mají obrovský dosah.

Myslíš si, že "profesionalizace komunikace" může hráčům ubírat na přirozenosti?

Stoprocentně. Jak jsem říkal, rozhovory mají až celosvětový dosah a jejich obsah se často řeší. Ubírá to na přirozenosti hráče, který se podvědomě hlídá, aby neřekl něco kontroverzního.

Dokázal sis reagovat jinak časovým odstupem? Například v pozápasovém rozhovoru a pak na tiskové konferenci?

Myslím si, že ano. Dokážu si utřídit myšlenky, zklidnit se po emotivním zápasem a reagovat lépe.

8. Příloha č.8

Lukáš Vácha – hráč AC Sparta Praha

Jak nahlížíš na poločasové a také pozápasové rozhovory na hrací ploše čistě z pohledu sportovce, který jetěsn ěpofyzickém výkonu?

Za mě jsou bezprostřední rozhovory docela náročné, protože je fotbalista ovlivněn emocemi, a ne zrovna každý je schopen zhodnotit konstruktivně vývoj utkání. Nicméně mně to nikdy nevadilo.

Ovlivňovaly formu tvé povědi vítězství a prohry?

Jednoznačně. Myslím si, že tohle je stěžejní faktor, který ovlivňuje rozhovory. Někdy bylo složité však předstupovat před média po náročném, a především prohraném zápasu.

Jaký mají hráči vztah k médiím a celkově těmto povinným mediálním aktivitám? I například v porovnání se zahraničím.

V České republice jsme udělali velký pokrok, co se týče mediálních aktivit. O hráče a kluby je větší zájem. Samozřejmě někteří hráči nemají rádi rozhovory, někteří jsou ale komunikativní a nemají problém předstupovat před média.

Měnil se tvůj projev vůči médiím přitěchtorozhovorech během kariéry?

Ano, měnil. Dávám si pozor na některé odpovědi. Myslím si však, že díky zkušenostem se dokážu vyjadřovat upřímně a neschovávat se za fráze.

Cotě dokázal rozčílit co se týče interakce s reportérem?

Nevzpomínám si, že by mě něco vyloženě rozčílilo. Největší nepříjemnosti vidím spíše v tom čekání a zdržení například o poločasové přestávce, kdy se jako hráč chci spíše koncentrovat na zápas a připravit se v kabině na další průběh utkání.

Dává klub hráčům zpětnou vazbu k tomu, jak mají působit vůči médiím?

Jednoznačně. Máme předsezónní školení, kde se probírají tyto PR komunikační záležitosti. Vždy to tedy probíhá pod nějakou domluvou od lidí z klubu.

Myslíš si, že "profesionalizace komunikace" může hráčům ubírat na přirozenosti?

Záleží na charakteru a komunikaci hráče. Každý se dokáže prezentovat jinak. Myslím si však, že právě ta zpětná vazba slouží k tomu, aby hráči byli přirození a uměli vhodně komunikovat.

Dokázal jsi reagovat jinak s časovým odstupem? Například v pozápasovém rozhovoru a pak na tiskové konferenci?

Časový odstup mi určitě pomůže v tom, že si přeberu v hlavě to, co se stalo. Vidím pak v opakovaných záběrech různé sporné situace, a dokážu pak tedy na ně lépe reagovat například na tiskové konferenci.

9. Příloha č.9

Pavel Horváth – bývalý profesionální hráč FC Viktoria Plzeň

Jak nahlížíš na poločasové a také pozápasové rozhovory na hrací ploše čistě z pohledu sportovce, který jetěsněpo fyzickém výkonu?

Vůbec s tím nemám žádný problém z pozice hráče. Myslím si, že je to pro diváky velice atraktivní.

Ovlivňovaly formu tvé povědivítězství a prohry?

Jednoznačně. Pokud se ti daří a vyhráváš, tak ochotně dáváš rozhovory. Naopak, když prohraješ, tak to může být až nepříjemné.

Jaký mají hráči vztah k médiím a celkově těmto povinným mediálním aktivitám? I například v porovnání se zahraničím.

Záleží dost na povaze hráčů. Někomu rozhovory nedělají žádný problém a před kameru předstupuju rád. Pro někoho to opravdu není chvíle, kdy by se cítil komfortně, ještě když do toho připočtu neúspěch v zápase.

Měnil se tvůj projev vůči médiím přitěcht rozhovorech během kariéry?

Čím jsem byl starší, tak tím se ty rozhovory opakovaly. Samozřejmě poznáváš, jak reportéři formulují otázky, mnohé se také často opakují. Ty reakce se postupem času mění a už přibližně víš, jak zhruba odpovíš.

Cotě dokázal rozčítit se tvé interakce s reportérem?

Rozčítit mě dokáže, když odpovím na nějakou otázku, a vzápětí dostanu prakticky stejnou otázku akorát v jiném znění. Když bych měl ale říct konkrétně, tak mě nejvíc štvaly otázky, ve kterých jsem měl popsat danou situaci. Například, jak si viděl svůj gól.

Myslíš si, že "profesionalizace komunikace" může hráčům ubírat na přirozenosti?

Pro fanoušky je lehce rozpoznatelné, pokud klub dává hráčům určitou zpětnou vazbu a ti kluci daleko více přemýšlí nad reakcemi.

Dokázal jsi reagovat jinak s časovým odstupem? Například v pozápasovém rozhovoru a pak na tiskové konferenci?

Jednoznačně. Když jdu na rozhovor třeba hodinu po zápase, tak ta reakce je samozřejmě odlišná. Dokážu se uklidnit, přemítnout si v hlavě dané situace a promyslet si své případné reakce.